

Spojená škola , ul. J. Kráľa 39 , 953 01 Zlaté Moravce

organizačná zložka Špeciálna základná škola



Školský vzdelávací program

Názov ŠkVP	Kde je láska , tam sa dejú zázraky
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia	Desať
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia v PR	27. 08. 2009
Dátum schválenia v RŠ	12. 11. 2009
Platnosť	01. 09. 2009 – 30. 06. 2019
Miesto vydania	Spojená škola , ul. J. Kráľa 39 , Zlaté Moravce
Zriaďovateľ	Okresný úrad Nitra, odbor školstva Štefániková tr. 69, 949 01 Nitra

Zlaté Moravce, 2009

PhDr. Zita Záhorská

Riaditeľka

spojenaszm@gmail.com

pečiatka školy

tel. 037/ 64 26 077

--	--	--

I. Všeobecná charakteristika

1. Charakteristika školy

V roku 1987 bola zriadená jedna trieda špeciálnej základnej školy (osobitnej školy) v ZŠ Pribinova a neskôr bola presťahovaná do mestskej časti Chyzerovce v Zlatých Moravciach. Školu navštevovali žiaci prevažne z minoritnej skupiny. Škola bola zriadená v priestoroch bývalej MŠ v časti Chyzerovce pod názvom Osobitná škola . Jej vznik bol podmienený potrebami mesta a Zlatomoraveckého regiónu v starostlivosti o mentálne postihnuté deti. Počet jej žiakov postupne narastal a od roku 1994 bolo potrebné zriadiť alokované triedy i v priestoroch ZŠ na Robotníckej ulici. Od roku 2000 sa v našej škole poskytuje vzdelávanie aj pre žiakov s autistickým postihnutím, ktoré sa vykonávalo v priestoroch MŠ Štúrova. Súčasťou školy sa od roku 1997 stala aj ZŠ pri zdravotníckom zariadení. V tomto roku bola zriadená pri našej škole aj Špeciálno –pedagogická poradňa .

Keďže všetky priestory boli od seba vzdialené a počet žiakov neustále narastal, získanie jednej budovy spoločnej pre všetky zložky bolo pre nás prioritou. Tento náš cieľ sa nám splnil v roku 2008 .Podarilo sa nám získať budovu a finančné prostriedky na jej rekonštrukciu. Škola sa nachádza v blízkosti centra mesta, s dobrou dostupnosťou od autobusovej zastávky a v príjemnom prostredí.

Z potrieb uplatnenia sa našich absolventov po ukončení základného vzdelania sme zriadili v školskom roku 2009/2010 Praktickú školu . Spojením všetkých zložiek vznikla od septembra 2009 Spojená škola, ktorá zahŕňa organizačné zložky : Špeciálna základná škola , Praktická škola , Špeciálna materská škola, Centrum špeciálno – pedagogického poradenstva. Súčasťou školy je Školský klub detí a výdajná školská kuchyňa.

Špeciálna základná škola

Špeciálna základná škola rodinného typu , v Zlatých Moravciach (ďalej len ŠZŠ) je plnoorganizovanou školou s právnou subjektivitou. Naším zriaďovateľom je Krajský školský úrad v Nitre, ktorý zriadil túto školu ako svoju rozpočtovú organizáciu v roku 1987. Obsah vzdelávania v špeciálnej základnej škole je prispôsobený druhu a stupňu postihnutia žiakov. Na základe týchto postihnutí je ŠZŠ vnútorne diferencovaná na vzdelávacie varianty, v ktorých sa žiaci vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov variantu A ,B, C. Školu navštevujú naďalej prevažne rómski žiaci z mesta Zlaté Moravce a spádových obcí okresu. Žiacky kolektív pozostáva zo žiakov, ktorí sú začlenení do tried na základe psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia a so súhlasom rodičov.

Vzdelávací variant A

Učebný obsah variantu A je určený pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím. Obsah vzdelávania je v porovnaní so základnou školou mierne redukovaný. Rešpektuje pomalšie tempo žiakov a viac aplikačných a korekčných cvičení. Variant A má 9 ročníkov a prípravný ročník.

Vzdelávací variant B

Učebný obsah podľa variantu B je určený žiakom stredného stupňa mentálneho postihnutia a poskytuje základy vzdelania. Je zredukovaný na osvojenie si základných vedomostí, zručností, sebaobsluhy a návykov. Variant B má 10 ročníkov.

Vzdelávací variant C

Učebný obsah podľa variantu C je určený pre žiakov s mentálnym a kombinovaným postihnutím a pre žiakov s ťažkým a hlbokým zdravotným postihnutím. Žiaci sa vzdelávajú podľa IVP. Žiaci s autizmom sa vzdelávajú podľa IVP.

ŠZŠ pre žiakov zabezpečuje aj školský klub detí.

Výchovno-vzdelávací proces v škole kladie dôraz na individuálnu vzdelávaciu cestu každého žiaka a na jeho základné ľudské potreby. Špeciálna základná škola svoje ciele dosahuje uplatňovaním vysokej špeciálno-pedagogickej odbornosti a uplatnením moderných vyučovacích foriem, inovatívnych, regionálnych a relaxačných metód a prostriedkov. Pre vyučovací proces využívame

klasické a odborné učebne, dielne, počítačové učebne, spoločenskú miestnosť, školskú kuchynku, školský pozemok a športovisko. Pre žiakov s odloženou povinnou školskou dochádzkou je vhodný prípravňý ročník.

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva /ďalej len CŠPP/ je poradenské zariadenie, ktoré zabezpečuje komplexnú špeciálnopedagogickú diagnostiku a prognostiku, špeciálnopedagogickú intervenciu vzhľadom na individuálne špeciálnopedagogické potreby zdravotne postihnutých a zdravotným postihnutím ohrozených detí a mládeže.

Prioritné činnosti CŠPP:

- 1/ Depistáž – zameranie na včasné vyhľadávanie a podchytenie detí a mládeže z špeciálno-pedagogickými potrebami.
- 2/ Komplexná špeciálnopedagogická a psychologická diagnostika a určenie následnej prognózy.
- 3/ Rehabilitácia /výchovná, liečebná a sociálna/ primárne zameraná na deti z špeciálno-pedagogickými potrebami a sekundárne na jeho rodinné, sociálne zázemie a školské vzdelávanie.
- 4/ Odborná pomoc pri integrovanom vzdelávaní mentálne postihnutých detí
- 5/ Sledovanie a vyhodnocovanie vhodnosti zaškolenia a úspešnosti zdravotne postihnutých detí.
- 6/ Odborné poradenstvo v oblasti profesionálnej orientácie.
- 7/ Špeciálnopedagogická a psychologická rediagnostika a v prípade potreby odporúčanie zmeny daného typu školy a vzdelávania dieťaťa.

Práca zariadenia je zameraná na vekovú kategóriu detí a mládeže od 3 do 25 rokov.

CŠPP je poradenské zariadenie, ktoré eviduje a poskytuje poradenské služby žiakom zo Zlatomoraveckého regiónu. Zamestnanci CŠPP pomáhajú pedagógom pri tvorbe IVP, kde spolupracujú aj s inými odborníkmi.

Individuálny výchovno-vzdelávací program (IVVP)

IVP – je program špeciálnej výchovy a vzdelávania, poukazujúci na schopnosti a špeciálne potreby jednotlivca s postihnutím. Je určený deťom, ktoré nemôžu byť vzdelávané bežnými či upravenými formami špeciálnej edukácie. Podstatou IVP je prispôsobenie obsahu, metód, foriem výchovy a vzdelávania možnostiam a potrebám žiaka. Miera prispôsobenia závisí od potrieb postihnutej a narušenej osoby, ako i od možností a podmienok školského systému. Diagnostika predchádza tvorbe IVP a slúži ako vstupné východisko na vypracovanie IVP a výstupné východisko na zhodnotenie efektivity konkrétneho programu. IVP je reálnym plánom - nie je však stály, dá sa podľa potreby, situácie a zdravotného stavu žiaka flexibilne upravovať, prispôbovať, dopĺňovať.

2. Charakteristika žiakov

Jedná sa o žiakov so špeciálno - pedagogickými potrebami – s mentálnym postihnutím ľahkého, stredného a ťažkého stupňa, so zdravotným oslabením, s viacnásobným postihnutím, s autistickým postihnutím. Vo väčšine prípadov sa jedná o zdravotne znevýhodnených žiakov zo sociálne znevýhodneného málo podnetného prostredia a o žiakov z rómskeho etnika.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi. Preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy. Zaujímajú sa o svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s erudovanou klímou a podporujúcim prostredím. Starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých

členov kolektívu a vytvárajú pre tento ich rast podmienky. Všetci pedagógovia sú 100 % kvalifikovaní. Sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistent učiteľa pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s stredným až ťažkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Školský psychológ vykonáva odborné činnosti v rámci psychologickkej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s ľahkým, stredným a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia.

4. Dlhodobé projekty

1. Medzinárodné programy – v spolupráci s medzinárodnou agentúrou SAAIC
2. Projekty IKT
3. Projekty vzdelávacích poukazov – zamerané na krúžkovú činnosť
4. Environmentálne projekty – starostlivosť o blízke okolie školy
5. Školiace pracovisko MPC Nitra

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Škola celoročne spolupracuje s Mestským úradom Zlaté Moravce, S Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie , s Reedukačným centrom Zlaté Moravce, so základnými školami v regióne. Škola úspešne spolupracuje s Radou školy. Novozvolená Rada školy pracuje od októbra 2009.

Zloženie Rady školy :

Predseda : Mgr. Eva Arpášová (delegovaná za pedagógov)

Tajomník: Mgr. E va Zvolenská (delegovaná za pedagógov)

Členovia : Paulína Kuklová (delegovaná za nepedagogických pracovníkov),

Členovia delegovaní za rodičov: Oľga Eliášová, Helena Solčianska, Peter Adamec, Denisa Horváthová

Členovia delegovaní za zriaďovateľa: Jana Bartová, Mgr. Marta Horňačeková, Katarína Murková, Danuša Hollá.

6. Priestorové a materiálno – technické podmienky školy

V roku 2008 prebehla komplexná rekonštrukcia a prestavba budovy s tromi podlažiami. V škole je v tomto školskom roku 14 tried, 1 bezpodnetová miestnosť, 1 relaxačná miestnosť. V triedach sa nachádza moderné vybavenie, nový školský nábytok a keramické tabule. Bezpodnetová miestnosť je využívaná hlavne žiakmi B variantu a autistickej triedy. Vybavenie relaxačnej miestnosti tvorí suchý bazén, trampolína, chodúle, fit lopty, žinenky a iné rehabilitačné pomôcky na vyučovanie rehabilitačnej TV. Škola má zriadené a využíva tieto učebne :

- učebňu informatiky (11 počítačov, počítačová sieť, softvérové vybavenie, tabuľu flipchart), v ktorej je umiestnená žiacka knižnica
- školskú dielňu na práce s hlinou, vybavenú hrnčiarskym kruhom a pecou na vypaľovanie keramiky
- praktickú učebňu na vyučovanie tkania a iných ručných prác so 6 tkáčskymi stavmi a 2 šijacími strojmi
- cvičnú kuchynku s vybavením
- učebňu logopédie
- relaxačno-rehabilitačnú miestnosť pre žiakov s viacnásobným postihnutím

V areáli školy sa nachádzajú kvetinové záhony, skalka a políčko s liečivými bylinkami na vyučovanie pestovateľských prác. Škola nemá zatiaľ vlastnú telocvičňu. Telesná výchova sa realizuje na školskom dvore a na ihrisku SOŠ, neďaleko našej školy.

Spoločenské akcie školy sa organizujú v spoločenskej miestnosti . Zariadenie spoločenskej miestnosti tvorí 60 čalúnených stoličiek, skrine, v ktorých sú uložené stavebnice z projektu LEGO DACTA. Nachádza sa v nej aj klavír, keyboard, stolík s hudobnými nástrojmi, TV, DVD prehrávač, dataprojektor, videorekordér , CD prehrávače. Spoločenská miestnosť je využívaná na vyučovanie hudobnej výchovy, na premietanie filmov, na vyučovanie so stavebnicou Lego .

Pedagogickí zamestnanci využívajú zborovňu , riaditeľňu s pedagogickou knižnicou a miestnosť pre zástupcov. Správni zamestnanci majú k dispozícii miestnosť pre ekonomickú pracovníčku a miestnosť pre školníčku. V suteréne sa nachádzajú šatne, dielňa, praktická učebňa, kuchynka s jedálňou a bezbariérová sprcha a WC. V suteréne je tiež kabinet na učebné pomôcky a archív.

Na každom poschodí je WC s umývarkou.

Vybavenie kabinetu je postačujúce. Priebežne dopĺňame moderné učebné pomôcky na tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

V areáli školy sa nachádzali staršie garáže po predchádzajúcich majiteľoch, ktoré sme zrekonštruovali a prerobili na tkáčsku dielňu a multisenzorickú miestnosť snoezelen. Náradie a pomôcky na práce na pozemku máme uskladnené v nárad'ovni.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program (ŠkVP) vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím v školách, kde sú vzdelávaní . Pri tvorbe ŠkVP sme vychádzali z potreby prispôbiť výchovno-vzdelávací proces súčasným podmienkam a požiadavkám.

1. Zameranie školy

Škola je zameraná na rozvíjanie osobnosti žiakov so zdravotným postihnutím a v dobrom materiálnom vybavení, v multikultúrnom prostredí poskytuje nadobúdanie a osvojovanie si vedomostí, zručností, návykov, ktoré dokážu žiaci uplatniť v praktickom živote. Vychádzame z rozdielnych mentálnych schopností žiakov a z odlišnosti prostredia, z ktorého pochádzajú. U mladších žiakov – na prvom stupni sa hlavne v začiatkoch ich vzdelávania zameriavame na dôkladné poznanie osobnosti žiaka , pomáhame im pri adaptácii, vytvárame kladný vzťah ku školskému prostrediu a snažíme sa o rozvíjanie každého drobného pokroku. Upevňujeme u žiakov základné hygienické návyky a vytvárame návyky sociálne , vedieme žiakov ku schopnosti komunikovať s okolím a zrozumiteľne sa vyjadrovať.

U starších žiakov – na druhom stupni sa zameriavame na rozvoj žiakov v oblasti poznávacej , sociálnej, emocionálnej a vôľovej. Rozvíjame u žiakov pracovné zručnosti, motorické a tvorivé schopnosti, vedieme ich k pozitívnemu vzťahu k práci. Vedeíme ich k profesionálnej orientácii podľa svojich schopností, záujmov a možností tak, aby sa dobre uplatnili v spoločnosti. Učíme žiakov pracovať samostatne i v tíme. Okrem prípravy na zvládanie bežných životných situácií smerujeme a motivujeme žiakov k ďalšiemu vzdelávaniu. Žiaci po ukončení dochádzky v SZŠ pokračujú vo vyučovaní v praktickej škole alebo nastupujú do učebných odborov v OU . Praktická škola ponúka našim žiakom možnosť ukončiť si školskú dochádzku bez zmeny prostredia. Dostanú tu základy sebaobslužných prác , tradičných remesiel a ručných prác , ktoré budú môcť v ďalšom živote využiť v chránených dielňach, prípadne v stacionároch.

V rámci rozvíjania prirodzeného talentu žiakov im umožňujeme pracovať v záujmových krúžkoch – výtvarnom, hudobnom, tanečnom, krúžku šikovných rúk. Touto záujmovou činnosťou posilňujeme sebavedomie žiakov a zároveň ich orientujeme pozitívnym smerom k vyplňaniu voľného času. Vedeíme žiakov k využívaniu informačných a komunikačných technológií, učíme ich základom práce s osobným počítačom tak, aby si osvojili obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni. Učíme žiakov rozpoznávať základné situácie ohrozujúce telesné a duševné zdravie a vedieme ich k osvojovaniu poznatkov a zručností týmto situáciám predchádzať.

Pre vzdelávanie žiakov vytvárame optimálne podmienky a predovšetkým priateľskú atmosféru. Vytvárame takú pracovnú klímu, aby žiaci školu radi navštevovali, aby sa v nej cítili bezpečne , nebáli sa prípadných neúspechov a v rámci svojich možností dosiahli základné vzdelanie. Navštevou školy umožňujeme deťom so stredným a ťažším stupňom mentálneho postihnutia udržiavať a rozvíjať sociálne kontakty. Predchádzame a zabraňujeme tak ich sociálnej izolácii.

2. Ciele výchovy a vzdelávania

Škola umožní všetkým žiakom získať všeobecné vedomosti a zručnosti vo všeobecno-vzdelávacích predmetoch a praktické zručnosti v odborných predmetoch. Umožní rozvoj kľúčových kompetencií.

Celková koncepcia vychádza z toho, že hlavným cieľom školy je prispieť k výchove zodpovedného, sociálne tolerantného občana, vybaveného základnými vedomosťami a zručnosťami.

Naša škola kladie dôraz na naplnenie základných gramotností. Je to gramotnosť jazyková, informačná, metodologická a občianska. Jazyková časť sa sústreďuje na komunikáciu, začína materským jazykom. Informačná gramotnosť neznamená iba prácu s počítačom. Sem patrí okrem iného dôraz na čítanie s porozumením. Metodický cieľ znamená vedenie k riešeniu problémov, hľadaniu rôznych variant riešenia. Občianska gramotnosť by mala prispieť k výchove budúceho dobrého občana (otca, matky, suseda, spolupracovníka).

Už tento stručný prehľad dáva tušiť, že máloktorá gramotnosť je úlohou len jedného určitého predmetu, aj keď podiel niektorého je niekde vyšší. Tento vytýčený cieľ sa musí prelínať prácou všetkých predmetov a ročníkov. Na druhej strane to neznamená, že sa nesmie objaviť nič, čo nezapadá do uvedených oblastí.

Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech. Škola zabezpečuje podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností. Pre žiakov so stredným a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia, pre žiakov s viacnásobným postihnutím umožní škola starostlivosť o ľudské zdravie, ktorá je v ich prípade prvoradá. Žiaci majú možnosť využívať rehabilitačno-relaxačnú miestnosť v priestoroch našej školy a multisenzorickú miestnosť snoezelen.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Hlavné spoločne uplatňované postupy, metódy a formy práce, príležitosti, aktivity, ktoré vedú k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií:

- učitelia využívajú široké spektrum metód a účinne ich striedajú
- učitelia vytvárajú priestor pre aktivitu žiakov
- učitelia vedú žiakov ku schopnosti vyjadriť svoj názor
- učitelia rozvíjajú rétorické schopnosti žiakov
- škola má vytvorený systém exkurzií a projektov

Výchovné a vzdelávacie stratégie vedú k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov predstavujúcich súhrn vedomostí, zručností, schopností, postojov a hodnôt dôležitých pre rozvoj a uplatnenie každého člena spoločnosti.

Cieľom a zmyslom vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím je ich vybavenie súborom kľúčových kompetencií na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná a umožní im efektívne a zodpovedajúcim spôsobom konať v rôznych situáciách. Osvojovanie kľúčových kompetencií je proces dlhodobý a zložitý a postupne sa vytvára v priebehu života. Úroveň kľúčových kompetencií, ktoré žiaci dosiahnu na konci základného vzdelávania, nemožno ešte považovať za konečné, ale získané kľúčové kompetencie tvoria dôležitý základ pre celoživotné učenie žiaka, jeho vstup do života a do pracovného procesu. Ich vytváranie musí dôsledne rešpektovať individuálne zvláštnosti, schopnosti a možnosti žiakov.

Kľúčové kompetencie sa rôznymi spôsobmi prelínajú, sú multifunkčné a sú získavané ako výsledok celkového procesu vzdelávania. Preto k ich utváraniu a rozvíjaniu smeruje a prispieva vzdelávací obsah, aktivity a činnosti, ktoré v škole prebiehajú.

Vzhľadom na špecifické potreby žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím kladíme dôraz na sociálne, personálne a komunikačné kľúčové kompetencie. Stratégie, vedúce k ich napĺňaniu, uplatňujú všetci pedagógovia, pričom prihliadajú na špecifické potreby žiakov s mentálnym postihnutím, na rozdielnu úroveň rozumových schopností jednotlivých žiakov v rámci školy i jednotlivých tried.

4. Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

5. Profil absolventa

Absolvent našej školy by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medzilidské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie.

Kľúčové kompetencie sú viacúčelové, lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných aktivít v osobnom živote. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby. Vyuvážene rozvíjajú všetky oblasti osobnosti žiaka.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

(a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakolko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo– motorickej koordinácie), dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

(b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

(c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,

- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom meleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr

Absolvent primárneho vzdelania so stredným stupňom mentálneho postinutia má osvojené

nasledovné kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti, rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať, zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu, dokáže určitý čas sústredene počúvať, je schopný vyjadriť svoj názor, uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu, rieši konflikty s pomocou dospelých, je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom, rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a

dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností, na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie, rešpektuje dospelých, správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie, rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied, chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie, ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom, prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií, vie používať vyučovacie programy, chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť

ovláda základy čítania a písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu, používa termíny, znaky a symboly v spojitosti s konkrétnymi situáciami každodenného života, dokáže pracovať s pomocou učebníc, pracovnými zošitmi a pomôckami, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých, získané vedomosti, zručnosti a návyky dokáže uplatniť v praktických situáciách,

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov, v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

vedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti, uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti, čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov, pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb, je schopný počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných, dokáže spolupracovať v skupine, je ohľaduplný k iným ľuďom, uvedomuje si potrebu ochrany svojho zdravia,

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

vníma krásu umeleckých diel, ľudových tradícií, produktov ľudskej práce, pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, ovláda základné pravidlá a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, nepoškodzuje kultúrno - historické dedičstvo a pozná ľudové tradície

Absolvent primárneho vzdelávania s ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

získa predpoklady, aby v rámci svojich možností dokázal komunikovať, spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho jazyka, základy seba obslužných činností, má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia, v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu), dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa, vie používať vyučovacie programy,

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť

osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov, teší sa z vlastných výsledkov,

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, má osvojené základy pre spoluprácu v skupine, uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti, vníma, resp. si uvedomuje význam pozitívnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom, je pripravený na reálny život tak, aby sa dokázal (s výraznou a sústavnou podporou) zaradiť do daných životných podmienok a dosiahol primeranú kvalitu života, pomenováva alebo inak vyjadruje svoje pocity, prejavuje čo najviac samostatnosti v sociálnom prostredí,

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

dokáže sa vyjadrovať podľa svojich schopností na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

6. Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Základné predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským ISCED 1

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačných schopností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
	Anglický jazyk
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	Vecné učenie
	Vlastiveda
ČLOVEK A PRÍRODA	Fyzika
	Chémia
	Biológia
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatická výchova
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
	Svet práce
UMENIE A KULTÚRA	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná výchova

7. Prierezové témy

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov. Sú to :

- Multikultúrna výchova
- Mediálna výchova
- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Dopravná výchova
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania vzhľadom na to, že v súvislosti s globalizáciou sveta a migráciou sa v škole stretávajú žiaci rôznych kultúr. Je predpoklad, že sa čoraz viac aj v živote dostanú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr a bude potrebné, aby boli pripravení na rozdielnosť kultúr. Preto je cieľom výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj chápania iných kultúr, na rozvoj akceptácie iných kultúr ako aj na rozvoj medziľudskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry v mene mierovej spolupráce príslušníkov rôznych kultúr, dosiahnuť chápanie rôznych kultúr ako prirodzene rovnocenných, berúc zároveň do úvahy ich historické a sociálne súvislosti a ich rôzne spôsoby sebaujadrovania. Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu zvyky, tradície, akceptuje ju a dokáže s nimi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere je jej cieľom dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Multikultúrna výchova je začlenená do predmetov vlastiveda, výtvarná výchova, hudobná výchova, náboženská a etická výchova, vecné učenie, slovenský jazyk .

Mediálna výchova

Žiaci už vo veku 7-11 rokov sú vystavení vplyvom médií - nielen elektronických ale aj tlačných - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali.

Cieľom mediálnej výchovy je formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch etická výchova, matematika/informatická výchova, vecné učivo, vlastiveda, náboženská výchova, slovenský jazyk a slovenská literatúra, výtvarná výchova, hudobná výchova, pracovné vyučovanie, telesná výchova.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí. Chceme, aby žiak spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebauvedňovanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k

ľudským právam, ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, náboženská výchova, vlastiveda, ale uplatňujeme ju aj v iných predmetoch. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa prelína so všetkými predmetmi. Začlenili sme ju hlavne do predmetov vecné učenie, vlastiveda, pracovné vyučovanie, telesná výchova, výtvarná výchova a etická výchova. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť dokázať vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, ale aj uvedomovať si dôležitosť vnímania životného prostredia a jeho ohrozenia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné pre nich – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode.

Dopravná výchova

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov špeciálnych základných škôl.

Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je v škole postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov.

Ciele výchovy bezpečnosti v cestnej premávke:- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,-uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec), spôsobilosť pozorovať svoje okolie , vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,-schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke, -pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla, uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii školy.

Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

8. Organizácia vzdelávania

Variant A

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady. Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálo-technické a priestorové vybavenie školy. V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka. Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Špeciálna základná škola - variant A má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) sa ustanovuje takto: prípravný a prvý ročník 6 žiakov, druhý ročník až štvrtý ročník 8 žiakov, piaty ročník až deviaty ročník 10 žiakov. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

Vzdelávacie štandardy špeciálna základná škola pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A nemá.

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“.

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

Variant B

Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život, schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole.

Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní v špeciálnych základných školách, v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb, v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94, ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Špeciálna základná škola – pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia má desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Žiakovi skončilo plnenie povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania, alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16.rok veku (§ 22 ods.1 zákon č. 245/2008).

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku (podľa § 22 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Pre žiakov s mentálnym postihnutím nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“.

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

Variant C

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa **individuálnych vzdelávacích programov**.

V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritéria na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť preradený.

Žiakovi s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu logopéd.

Žiaci s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z

Vyučovacie čas žiaka je 20 hodín týždenne. Vyučovacie hodiny vzhľadom na psychické osobitosti detí sú členené do kratších časových úsekov. Dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne.

Podmienky prijímania žiaka do špeciálnej základnej školy určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame v zmysle zákona 245/ 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 22. Mája 2008.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie ťažko mentálne postihnutých žiakov vzdelávaných v triede s individuálnym vzdelávacím programom.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami

Formy organizácie výchovy a vzdelávania:

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni),
- formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola realizuje pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru pre všetkých zamestnancov, realizuje v spolupráci s bezpečnostným technikom pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia. Všetci žiaci školy sú na začiatku školského roka poučení o bezpečnom správaní v škole, na vyučovaní a v odborných učebniach.

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami,

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

Pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka,
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

10. Rámcový učebný plán

Učebný plán													
ISCED 1													
Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským													
Školský vzdelávací program													
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu	Poznámka
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6,5 +0,5	6,5 +0,5	5	5	5	59 +1	
	rozvíjanie komunikačných zručností	7										7	
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2 +1										2 +1	
	anglický jazyk								+1	+1	+1	+3	
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1							68+5 4 +4	
	vlastiveda					2 +1	2 +1	3				7 +2	
Človek a príroda	fyzika								1	1	1	3	
	chémia										1	1	
	biológia								1	1	1	3	
Človek a spoločnosť	dejepis								1	1	1	3	
	geografia								1	1	1	3	
	občianska náuka								1	1	1	3	
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova					+1	1	1	1	1	1	5+1	
												5+1	
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	39 +8	
	informatická výchova						0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	1	3+2	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1 +2	2 +1	3 +1	4	4	4	4	4	3,5 +0,5	30,5 +4,5	
	svet práce								0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	1,5 +1,5	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	20 +9	
												20+9	
Spolu povinná časť		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214	
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37	
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251	

Poznámky Poznámky k RUP pre žiakov s ľahkým stupňom MP – A variant:

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán . Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.)
3. V prípravnom ročníku sme rozšírili predmety rozvíjanie grafomotorických zručností a vecné učenie o 1 vyučovaciu hodinu
4. V prvom ročníku sme rozšírili predmety vecné učenie o 1 hodinu, pracovné vyučovanie o 2 hodiny a telesnú výchovu o 2 hodiny.
5. V druhom a treťom ročníku sme rozšírili predmety vecné učenie o 1 hodinu, matematiku o 1 hodinu, pracovné vyučovanie o 1 hodinu a telesnú výchovu o 1 hodinu.
6. V štvrtom ročníku sme rozšírili predmety vlastiveda o 1 hodinu, matematiku o 1 hodinu, telesnú výchovu o 1 hodinu a žiakom sme pridali 1 hodinu predmetu náboženská výchova.
7. V 5. – 9. ročníku delíme žiakov na chlapcov a dievčatá vo vyučovaní predmetov pracovné vyučovanie a telesná výchova.
8. V piatom ročníku sme rozšírili vyučovanie predmetov slovenský jazyk a literatúra o 0,5 hodiny, vlastivedu o 1 hodinu, matematiku o 1 hodinu, informatickú výchovu o 0,5 hodiny a telesnú výchovu o 1 hodinu.
9. V šiestom ročníku sme rozšírili vyučovanie predmetov slovenský jazyk a literatúra o 0,5 hodiny, matematiku o 1 hodinu, informatickú výchovu o 0,5 hodiny a telesnú výchovu o 1 hodinu.
10. V siedmom a ôsmom ročníku sme rozšírili vyučovanie predmetov matematika o 1 hodinu, informatická výchova o 0,5 hodiny, svet práce o 0,5 hodiny, telesnú výchovu o 1 hodinu a žiakom sme pridali 1 vyučovaciu hodinu anglického jazyka.
11. V deviatom ročníku sme rozšírili vyučovanie predmetov matematika o 1 hodinu, svet práce o 0,5 hodiny, pracovné vyučovanie o 0,5 hodiny, telesnú výchovu o 1 hodinu a žiakom sme pridali 1 vyučovaciu hodinu anglického jazyka.

Učebný plán

ISCED 1

Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

Školský vzdelávací program														
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu	Poznámka
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra		2 +1	2 +1	3	3	3	3	3	3	3	3	28 +2	
	Rozvíjanie komunikačných zručností	5	3	3	3	3	3	3	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	31 +4	
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1					8 +6
													67+12	
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25	
													25	
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6	
													6	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2	2 +1	3 +1	3+1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1	31 +10	
	Informatická výchova								1	1	1	1	4	
													35+10	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	4	4	4	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4,5 +0,5	4,5 +0,5	4,5 +0,5	4,5 +0,5	46 +6	
	Svet práce								0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	2 +2	
													48+8	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	
	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	
													22	
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	2 +1	22 +11	
													33+11	
Spolu povinná časť		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225	
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42	
Spolu: povinná časť +voliteľné hodiny		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267	

Poznámky k RUP pre žiakov so stredným stupňom MP – B variant:

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán . Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.)
3. V prvom a druhom ročníku sme žiakom rozšírili vyučovanie slovenského jazyka a literatúry o 1 vyučovaciu hodinu, rozvíjanie grafomotorických zručností o 1 hodinu, matematiku o 1 hodinu, a telesnú výchovu o 1 hodinu.
4. V treťom, štvrtom, piatom a šiestom ročníku sme žiakom rozšírili vyučovanie predmetov rozvíjanie grafomotorických zručností o 1 hodinu, matematiku o 1 hodinu, pracovné vyučovanie o 1 hodinu a telesnú výchovu o 1 hodinu.
5. V siedmom, ôsmom, deviatom a desiatom ročníku sme žiakom rozšírili vyučovanie predmetov rozvíjanie komunikačných zručností o 1 hodinu, matematiku o 1 hodinu, pracovné vyučovanie o 0,5 hodiny, svet práce o 0,5 hodiny a telesnú výchovu o 1 hodinu.
6. Predmet Svet práce vyučujeme 1 hodinu týždenne a žiakov 7.-9.ročníka B- variantu spájame do jednej triedy.

Poznámky k RUP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom MP – C variant

1. Vyučovanie predmetu rozvíjanie komunikačných schopností sme rozšírili vo všetkých ročníkoch o 1 vyučovaciu hodinu
2. Predmet vecné učenie sme rozšírili o 1 vyučovaciu hodinu vo všetkých ročníkoch
3. Predmet matematika sme rozšírili o 1 vyučovaciu hodinu v ročníkoch 5. – 10.

III . Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z aktuálnych metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhoduje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade v danom školskom roku. Celkové hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím vo všetkých ročníkoch špeciálnej základnej školy sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje slovami „prospel“ alebo „neprospel“.

Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďujeme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

- budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných
- hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka
- pri hodnotení učebných výsledkov žiakov sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon
- budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude realizovať formou:

- pozorovania (hospitácie) vedenia školy, vedúcej MZ a vedúcej PK,
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, dochádzka, žiacke súťaže, reprezentácia školy),
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby, učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, vypracovania projektov, prezentácie školy,
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“),

Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú,

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení,

Monitorujeme pravidelne:

- podmienky na vzdelanie,

- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klíma školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania,
- úroveň podpory žiakov vzdelávaných podľa individuálnych vzdelávacích programov a v domácom prostredí,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy,

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výsledkov,

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- dotazníky pre žiakov a rodičov,
- dotazníky pre zamestnancov školy,
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach,
- SWOT analýza

SWOT analýza školy

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Veľmi dobrá úroveň vyučovania ● Personálne podmienky ● Zapájanie do projektov ● Výchovno - vzdelávací program s implementáciou projektových aktivít ● Priateľská a akceptujúca atmosféra ● Pedagogické a odborné riadenie ● Kvalita predmetov, ktoré rozvíjajú manuálne a pracovné zručnosti ● Plnenie výnosu MPSVaR o žiakoch v hmotnej núdzi ● Vybavenie učebnými pomôckami a odbornou literatúrou 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Administratívne vedenie pedagogickej dokumentácie ● Chýba telocvičňa ● Školská jedáleň
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tvorivá atmosféra ● Možnosť tkania a práce s keramikou ● sebarealizácia 	<p>Riziká</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Integrácia v základných školách ● Vysoký počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia ● Segregácia

**IV . Obsah vzdelávania pre prípravný – 9. ročník ŠZŠ, vzdelávací
variant A**